

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11773/2014-ERU

V Praze dne 30 prosince 2014

Č. j. 11773-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-11773/2014-ERU, s účastníkem řízení, kterým je společnost **BS-IMEX, spol. s r.o.**, se sídlem Zvonařka 408/16, Brno, PSČ: 617 00, IČ: 634 76 711, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost BS – IMEX, spol. s r.o., se sídlem Zvonařka 408/16, Brno, PSČ: 617 00, IČ: 634 76 711, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, prováděl dne 13. dubna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Polička na ulici Husova u č. p. 314 a 318 zemní práce související se stavbou „Výměna vodovodního řádu ulice Husova-Polička a Rekonstrukce kanalizačního řádu ulice Husova-Polička“, přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, BS– IMEX, spol. s r.o., se sídlem Zvonařka 408/16, Brno, PSČ: 617 00, IČ: 634 76 711, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 26914.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti BS – IMEX, spol. s r.o., se sídlem Zvonařka 408/16, Brno, PSČ: 617 00, IČ: 634 76 711, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 26914.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 27. června 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, ke kterému došlo dne 13. června 2014 v katastrálním území Polička na ulici Husova u č. p. 314 a 318. Kontrola byla provedena na základě pověření správního orgánu pod č. j. 06009-2/2014-ERU ze dne 25. června 2014 vydaného podle ust. § 4 téhož zákona. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 2. září 2014 Protokol o kontrole č. K021514, č. j. 06009-9/2014-ERU. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 06009/2014-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost, BS – IMEX, spol. s r.o., se sídlem Zvonařka 408/16, Brno, PSČ: 617 00, IČ: 634 76 711 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení jako zhotovitel části stavby „Výměna vodovodního řadu ulice Husova-Polička a Rekonstrukce kanalizačního řadu ulice Husova-Polička“ prováděl dne 13. dubna 2014 zemní práce související s touto stavbou, přičemž prostřednictvím zemního stroje došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32.

Kontrolním šetřením bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele části stavby „Výměna vodovodního řadu ulice Husova-Polička a Rekonstrukce kanalizačního řadu ulice Husova-Polička“, byla realizována účastníkem řízení na základě stanoviska vydaného Městským úřadem Polička, vodoprávním úřadem pod sp. zn. ■■■■■ ze dne 26. března 2014 k záměru stavby „Výměna vodovodního řadu ulice Husova, Polička k. ú. Polička, okres Svitavy“.

Vztahy mezi přímými účastníky stavby, tj. objednatelem, městem Polička, a účastníkem řízení, jako zhotovitelem, byly upraveny smlouvou o dílo ze dne 7. března 2014, kde je na straně 3 smlouvy pod bodem 13 uvedeno, že vytyčení inženýrských sítí zajistí zhotovitel stavby na své náklady.

Existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa jednak z vyjádření RWE Distribuční služby, s. r.o., ze dne 14. června 2013 pod značkou ■■■■■, rovněž ze zápisu o předání a převzetí staveniště mezi objednatelem a účastníkem řízení, jako zhotovitelem, ze dne 7. dubna 2014, kde je pod bodem 6 uvedeno: „předání projektová dokumentace stavby, dva výtisky“. Vytyčení trasy plynovodního zařízení bylo provedeno až dne 14. května 2014 pod evidenčním číslem ■■■■■, tj. po vzniku poškození plynárenského zařízení. Trasa plynovodní přípojky byla vyznačena v terénu barvou a v samotném vytyčovací protokolu bylo stanoveno, že budou provedeny ruční sondy pro přesné nalezení uložení plynárenského zařízení.

Dne 13. dubna 2014 došlo v katastrálním území obce Polička, na ulici Husova u. č. 314 a 318, k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, v místě, kde účastník řízení prováděl zemní práce. K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky došlo při provádění výkopových prací. Práce byly prováděny zemním strojem, bagrem zn. Komatsu WB 93R. Poškození nastalo při odkrývání vodovodního potrubí, kdy strojník zachytil lžiči zemního stroje středotlakou plynovodní přípojku, která se vytrhla z hlavního řadu. O poškození plynárenského zařízení byl proveden zápis do stavebního deníku, denní záznamy stavby, na listu č. [REDACTED].

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 1483 m³ po dobu 65 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu 13 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, který o události ze dne 13. dubna 2014 pořídil Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDACTED] a Protokol o úniku plynu č. [REDACTED].

Veškeré náklady spojené s opravou středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 a únikem plynu byly účastníku řízení vyúčtovány daňovým dokladem č. [REDACTED] vystaveným společností RWE GasNet, s. r. o. Účastník řízení nahlásil poškození zařízení jako pojistnou událost, registrováno pod číslem [REDACTED] u OK GROUP.

Výše uvedené skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. 06009-7/2014-ERU a jsou uvedeny také v Protokolu o kontrole č. K021514 ze dne 2. září 2014, který byl účastníku řízení doručen dne 2. září 2014. Účastník řízení nevznesl proti zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole č. K021514 žádné námítky.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom,

že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 13. dubna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Polička, na ulici Husova u č. p. 314 a 318 pomocí zemního stroje, bagru Komatsu WB 93R, zemní práce na stavbě „Výměna vodovodního řadu ulice Husova“ a způsobil tak poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Účastník řízení prováděl dne 13. dubna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Polička, na ulici Husova u č. p. 314 a 318 zemní práce, přičemž byl seznámen se stanoviskem o existenci sítí a v rozporu s tímto stanoviskem před samotným zahájením provádění zemních prací nepožádal o vytyčení trasy plynárenského zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Z Protokolu o kontrole č. K021514 ze dne 2. září 2014 vyplývá, že existence plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby byla účastníkovi řízení známa z Vyjádření o existenci plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 14. května 2013 a ze smlouvy o dílo ze dne 7. března 2014. Správní orgán podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost, jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., musí při své činnosti postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, by nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 13. dubna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Polička, na ulici Husova u č. p. 314 a 318, pomocí zemního stroje zemní práce související s realizací stavby „Výměna vodovodního řadu ulice Husova-Polička a Rekonstrukce kanalizačního řadu ulice Husova-Polička“ při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, přičemž způsobil únik zemního plynu v objemu 1483 m³ po dobu 65 minut. V důsledku poškození plynovodu byla přerušena dodávka plynu třinácti konečným zákazníkům. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

V. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Ve správním řízení bylo zjištěno, že účastník řízení požádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí. V rozporu s tímto stanoviskem však započal s prováděním zemních prací, aniž by požádal o vytyčení sítí v terénu. Nadto byly zemní práce prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemním strojem Komatsu WB 93R. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovou přípojku PE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém objemu 1483 m³. Došlo k přerušení dodávky 13 konečným zákazníkům. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečný a spolehlivý provoz plynárenských zařízení, je třeba konstatovat, že následky správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významné a závažnost spáchaného správního deliktu nelze z tohoto pohledu hodnotit jako nízkou. Správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k závažné okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 65 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč, tj. při samé dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka

řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 5 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 5 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly